

Mjere zaštite bilja za povrtne kulture u svibnju

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; гл.ас. д-р Дима Маркова; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 17.05.2017 Брой: 5/2017

Proizvodnja u zaštićenom prostoru

Glavni štetnici za razdoblje

Plamenjača krumpira i rajčice (*Phytophthora infestans*)

Rana plamenjača rajčice (*Alternaria solani*)

Plijesan lista rajčice (*Fulvia fulva*)

Siva plijesan (*Botrytis cinerea*)

Plamenjača krastavca (*Pseudoperonospora cubensis*)

Prašnjava pepelnica krastavca (*Podosphaera xanthii*)

Moljac minirač rajčice (*Tuta absoluta*)

Staklenički štitasti moljac (*Trialeurodes vaporariorum*)

Tripsi (*Thrips tabaci*, *Frankliniella occidentalis*)

U ovom razdoblju provodi se masovna berba plodova, stoga je potrebno odabrati sredstva za zaštitu bilja s kratkim rokom čekanja do berbe.

Rajčica i krastavac

Plamenjača

Staklenike je potrebno redovito pregledavati na pojavu bolesti, posebice u prisutnosti "kritičnih razdoblja". Gljiva napada sve nadzemne dijelove biljke rajčice. Prvi simptomi pojavljuju se kao vlažne mrlje nepravilnog oblika na najstarijim listovima. Kasnije posmede i osuše. Pri visokoj vlažnosti zraka, donja strana mrlja prekriva se rastresitim bjelkastim naletom – sporulacija gljive. Kod jakog napada može propasti cijela lisna masa. Mrlje na peteljka i peteljka plodova su suhe, tamno smeđe. Mrlje na stabljici su također velike i vlažne te je potpuno opasuju. Ova pojava je posebno opasna jer cijele biljke mogu brzo osušiti. Na plodovima su mrlje smeđe, hrapave, sa zračnom strukturom. Brzo se povećavaju u promjeru. Pri visokoj vlažnosti zraka na njima se pojavljuje rastresiti bjelkasti nalet sporulacije. Obično su napadnuti zeleni plodovi.

Strategija suzbijanja

Redovito provjetravanje staklenika. Održavanje optimalnog temperaturnog i vlažnog režima. Ne smije se dopustiti da kapljice rose ostanu na biljkama. U prisutnosti "kritičnih razdoblja" potrebno je provesti preventivne tretmane sredstvima za zaštitu bilja.

Odobrena sredstva za zaštitu bilja

valbon – 180-200 g/ha; verita WG - 0,15%; winker WG – 200 g/ha; equation pro – 0,04%; curial star – 60 ml/ha; consento SC – 200 ml/ha; corsate 60 WG – 20-30 g/ha; quadris 25 SC – 0,075%; lieto – 40-45 g/ha; manfil 75 WG – 210 g/ha; melody compact 49 WG – 185 g/ha; pencozeb 80 WP – 200 g/ha; pencozeb 75 WG – 210 g/ha; pergado med 27 WG – 500 g/ha; polyram DF – 0,2%; revus 250 SC – 0,05%; ridomil gold R WG – 500 g/ha; sankoze 80 WP – 200 g/ha; sinstar 70-80 ml/ha; fortuna globe – 200 g/ha;

Moljac minirač rajčice

Leptiri štetnika aktivni su noću, a danju se skrivaju među lišćem. Štetu nanose ličinke. One preferiraju uglavnom listove i stabiljke biljaka, ali napadaju i plodove. Simptomi prisutnosti moljca su kratke i široke mine na listovima, u kojima se mogu vidjeti ličinke i izmet, smješteni na jednom kraju. Oštećenje plodova stvara priliku za razvoj bolesti koje uzrokuju njihovo truljenje.

Strategija suzbijanja

Korištenje feromonskih klopki za pravovremeno otkrivanje štetnika i poduzimanje mjera suzbijanja na vrijeme. Pri niskoj gustoći populacije može se uvesti jedan od bioloških agenasa *Macrolophus pygmaeus* ili *Nesidiocoris tenuis*.

Odobrena sredstva za zaštitu bilja

avant 150 EC – 25 ml/ha, alverde 240 SC – 0,1%, altacor WG – 8-12 g/ha, ampligo 150 ZC – 40 ml/ha, affirm 095 SG – 150 g/ha, voliam targo 063 SC – 0,08%, decis 2.5 EC – 0,05%, confidor energy OD – 0,08%, coragen 20 SC – 14-20 ml/ha, lannate 20 SL – 125 ml/ha, lannate 25 WP – 100 g/ha, mospilan 20 SP – 0,02%, neem azal T/S – 0,3%, picador 20 SL – 0,05%, rapax – 100-200 ml/ha, syneis 480 SC – 10-25 ml/ha (20-25 ml/100 l vode), warrant 20 SL – 50 ml/ha.

Proizvodnja na otvorenom

Glavni štetnici za razdoblje

Luk – Plamenjača luka (*Peronospora destructor*)

Lukova muha (*Delia antiqua*),

Lukov moljac (*Acrolepia assectella*)

Kupus – Plamenjača kupusa (*Peronospora parasitica*)

Kupusov moljac (*Mamestra brassicae*),

Kupusna muha (*Delia brassicae*)

Grašak

Plamenjača graška (*Peronospora pisi*),

Sitoni (*Sitona* spp.)

Krumpir – Plamenjača krumpira (*Phytophthora infestans*), Koloradski krompirov žohar (*Leptinotarsa decemlineata*)

Kupus

Plamenjača kupusa

Bolest je štetnija na rasadu za ranu proizvodnju i na kasnim usjevima. Posebno je opasna za sjemenarsku proizvodnju. Prvi simptomi su pojava udubljenih mrlja na listovima, koje su na donjoj strani prekrivene bjelkastim do pepeljasto sivim naletom s brojnim sporama. Kasnije nalet nestaje, a mrlje se sparušuju. Na odraslim biljkama prvo su napadnuti vanjski listovi glavica. U sjemenarskim usjevima patogen napada i vegetativne dijelove i cvjetne stapke, peteljke plodova i mahune, odakle prelazi na sjeme i inficira ga.

Strategija suzbijanja

Rasad i usjeve treba redovito pregledavati radi ranog otkrivanja prvih simptoma. Kod rasada provode se preventivni tretmani sredstvima za zaštitu bilja, dok je kod ranih usjeva dovoljan jedan tretman nakon pojave prvih mrlja. U sjemenarskim usjevima suzbijanje mora biti intenzivnije.

Odobrena sredstva za zaštitu bilja

bordo mix 50 WP – 375-500 g/ha; infinito SC – 160 ml/ha; ridomil gold R WG – 500 g/ha.

Kupusov moljac

Ličinke uzrokuju štete hranjenjem na listovima i glavicama. Nakon izlijevanja hrane se na donjoj strani listova, skeletizirajući ih. Kasnije izjedaju listove, ostavljajući samo debele žile, i prodiru u glavicu. Oštećene glavice trunu i imaju neugodan miris.

Strategija suzbijanja

Duboka oranja za smanjenje populacije kupusovog moljca, uništavanje korova, redovito okopavanje, navodnjavanje i gnojidba kupusa.

Odobrena sredstva za zaštitu bilja